

Voortgang projecten kwartaal 1 2019

Product voor: Algemeen Bestuur

Datum: 12-03-2019

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
PROGRAMMA 1: WATERSYSTEEM	5
1.1 VEILIGE LEEFOMGEVING	5
<i>Hoogwatervoorspelmodel</i>	5
<i>Projectoverstijgende Verkenning Systeemmaatregelen Vecht (POV Vecht)</i>	5
1.2 JUISTE HOEVEELHEID	5
<i>Baggerprogramma</i>	5
<i>Beken Hengelo</i>	6
<i>Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR) maatregelen Bargerveen</i>	6
<i>Herinrichting Collendoornerveen</i>	7
<i>Herinrichting Fluttersbeek</i>	7
<i>Inventarisatie kunstwerken 2018</i>	7
<i>Implementatie clear scada</i>	7
<i>Kanovoorziening Maria stuw en inlaat Almelse Aa</i>	8
<i>LBW/NBW</i>	8
<i>Verbeteren Kwaliteit Gegevensbestanden</i>	8
<i>Monitoring Vecht</i>	8
<i>Oeverinrichting Lutterhoofdwijk</i>	9
<i>Omvang en onderhoud watersysteem (OOWS)</i>	9
<i>Onderzoek Hegebeek</i>	9
<i>Paardebroek Buurserveld</i>	9
<i>Renovatie stuwen Boterhoek, Vrouwenhoek, Kokerbrug</i>	10
<i>Renovatie stuw Maatgraven</i>	10
<i>Renovatie oppervlaktegemaal Drostendiep</i>	10
<i>Renovatie oppervlaktegemalen Pallegarste, Otterswijk, Heemserveen en Holthema</i>	10
<i>Stuwen in de Vecht</i>	10
<i>Stedelijk water Luttermolenveld</i>	11
<i>Vervanging oppervlaktegemaal Baalder</i>	11
<i>Water Collectief Twente 2</i>	11
<i>Waterverdeling Doorbraak</i>	12
1.3 GOEDE KWALITEIT	12
<i>Beekherstel Nieuwe Drostendiep</i>	12
<i>Beekherstel Nieuwe Drostendiep – deelgebied Aalderstroom</i>	12
<i>Beekherstel Nieuwe Drostendiep – deelgebied Achterste Veld en Klenkerveld</i>	12
<i>Kwelproblematiek langs zijtak Twentekanaal</i>	13
<i>Oelerbeek – pilot Twickel</i>	13
<i>Regge Pelmolen Rijssen</i>	13
<i>Regge mozaïek Enter-Goor</i>	13
<i>Reggedal Enter</i>	14
<i>Waterinlaat Regge</i>	14
<i>Landinrichting Enter</i>	14
<i>De Doorbraak</i>	14
<i>Herinrichting en vispassage Bruchterbeek</i>	14
<i>Natura2000-PAS-KRW Regge</i>	15
<i>Natura2000-PAS-KRW Vecht</i>	15
<i>Regionale Analyse Stoffen</i>	16
<i>Ruimte voor de Vecht</i>	16
<i>Herinrichting Vechtpark Hardenberg - Baalder Uiterwaard</i>	17
<i>Karshoek Stegeren en Rheezermeden</i>	17
<i>Sluizen in de Vecht</i>	17

<i>Vechtpark Noord - Gramsbergen</i>	17
<i>Waterlichaam Dinkel</i>	17
<i>Elsbeek en Kloosterhuizenbeek</i>	18
<i>Glanerbeek</i>	18
<i>Kraal de Kunne</i>	18
<i>Kramerswatergang</i>	18
<i>Natura2000-PAS-KRW Dinkel</i>	19
<i>Oelemars</i>	19
<i>Ruenbergerbeek</i>	19
PROGRAMMA 2: WATERKETEN	19
2.1 ZUIVEREN AFVALWATER	19
<i>Aanpassing rwzi Almelo Sumpel fase 3</i>	19
<i>Aanpassing rwzi Almelo-Vissedijk</i>	20
<i>Aanpassing rwzi Vriezenveen</i>	20
<i>Aanvoer rwzi Tubbergen inclusief gemaal Vasse</i>	20
<i>Biogasveiligheid, project Emmen</i>	20
<i>Biogasveiligheid - project Hengelo, Enschede</i>	21
<i>Biogasveiligheid - toegangsbeleid</i>	21
<i>Data Historian Zuiveren</i>	21
<i>De Energiefabriek Hengelo</i>	21
<i>Inventarisatie maatregelen waterlijn Emmen</i>	22
<i>Maatregelen rwzi Goor t.b.v. sluiting slibvergistinginstallatie (SVI)</i>	22
<i>Optimalisatie slibgistingstanks Hengelo</i>	22
<i>Piping & Instrumentation Diagram's (P&ID's)</i>	22
<i>Persleiding Emmen fase 1</i>	22
<i>Persleiding Borne</i>	23
<i>Persleiding de Pollen – fase 1 en 2</i>	23
<i>Realisatie procesautomatisering</i>	23
<i>Renovatie riool de Vierslagen</i>	23
<i>Renovatie rioolgemaal A37 industrieterrein, Erica, Wachtum, Klazienaveen en Slagharen</i>	24
<i>Risico Gestuurd Onderhoud (RGO)</i>	24
<i>Variantenstudie nieuwbouw rwzi Tubbergen</i>	24
PROGRAMMA 3: BESTUREN EN ORGANISEREN	24
3.1 FLEXIBELE EN ADAPTIEVE ORGANISATIE	24
<i>Digikompas – E-facturatie</i>	24
<i>Huisvesting</i>	24
<i>Netcentrisch werken</i>	25
<i>Upgrading CODA</i>	25
<i>Vervanging Koeling Datacenter</i>	26

Inleiding

Voor u ligt een rapportage van de voortgang van projecten die in het eerste kwartaal van 2019 bij het team Projecten in voorbereiding, uitvoering of afronding waren. Deze halfjaarlijkse rapportage wordt voor de zevende keer aangeboden aan het bestuur.

Ingedeeld op de drie programma's Watersysteem, Waterketen en Besturen & Organiseren zijn de onderhanden projecten weergegeven. Per programma worden per strategisch doel, zoals in de begroting aangegeven, de projecten toegelicht.

Door de weergave, op basis van de gestelde doelen, wordt een directe koppeling gelegd tussen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde doelen van het waterschap en de realisatie daarvan. Deze realisatie wordt op hoofdlijnen weergegeven.

Programma 1: Watersysteem

1.1 Veilige leefomgeving

We voorkomen wateroverlast door instandhouding van (regionale) keringen. Binnen dit doel draagt het team Projecten de zorg over de realisatie van het volgende project:

Hoogwatervoorspelmodel

Het project is onderdeel van het programma Living Vecht Dinkel waarin met Europese subsidie economie, toerisme en waterveiligheid van het volledige Vechtdal verbeterd worden. Hierbij werken een aantal Duitse en Nederlandse partners samen. Het project Hoogwatervoorspelmodel levert voor het Vecht- en Dinkelgebied een betere hoogwatervoorspelling op. Daarnaast is, gebruikmakend van het verbeterde model Vecht, een beslismodel gebouwd waarmee de inzet van de bergingsgebieden Noord en Zuid Meene bepaald kan worden. Dit opgeleverde beslismodel bevindt zich in de testfase.

Projectoverstijgende Verkenning Systeemmaatregelen Vecht (POV Vecht)

De Overijsselse Vecht is opgenomen in het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), omdat grote delen van de primaire keringen niet voldoen aan de veiligheidsnorm. Onderdeel van het HWBP zijn projectoverstijgende verkenningen waarin innovatief onderzoek plaatsvindt naar oplossingen voor deze veiligheidsopgave. Waterschap Vechtstromen, Waterschap Drents Overijsselse Delta en Provincie Overijssel hebben in de POV Vecht onderzocht of oplossingen in het stroomgebied een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de waterveiligheid naast of in plaats van traditionele dijkversterking. Dit betekent dat we niet alleen in het Vechtdal zelf, maar in het totale stroomgebied van de Vecht kijken naar mogelijke maatregelen. De resultaten van het onderzoek laten zien dat systeemmaatregelen een positieve bijdrage kunnen leveren. Combinaties van maatregelen in het stroomgebied van de Vecht zijn effectief om de waterstand tussen Ommen en Zwolle te verlagen bij extreem hoog water. De 3 besturen van de waterschappen en de provincie hebben daarom besloten om een plan van aanpak op te stellen voor een aanvullende gebiedsverkenning voor systeemmaatregelen in de Vecht.

1.2 Juiste hoeveelheid

Vechtstromen stelt zich ten doel om het overgrote deel van de tijd de beschikbare hoeveelheid water overeen te laten stemmen met de wensen van de gebruikers, mits doelmatig en met inachtneming van de natuurlijke kenmerken van het beheergebied. Binnen dit doel draagt het team Projecten de zorg over de realisatie van de volgende projecten:

Baggerprogramma

Middels het baggerprogramma worden hoofdstromen en wateren in de stedelijke omgeving gebaggerd wanneer daar aanleiding toe is. In 2018 en in de eerste maanden van 2019 zijn al de nodige baggerwerken uitgevoerd en afgerond. De gebaggerde hoofdstromen zijn de Puntbeek, de Haarsloot, de Itterbeek en de Broekbeek. Gebaggerde stedelijke wateren zijn in Hengelo de retentievijver Het Genseler, Hesbeek, vijvers in de Hasseler Es. Ook in Losser zijn twee vijvers gebaggerd evenals de spoorsloot in Delden. Vanaf februari 2019 is gestart met baggeren in het Kanaal Almelo-Nordhorn tussen Almelo en Albergen, het Dommerskanaal te Weiteveen, twee vijvers in Denekamp en een deel van de Almelse Aa in Almelo. De Hammerwetering, nabij Den Ham, wordt gedeeltelijk gebaggerd in combinatie met het plaatsen van nieuwe beschoeiing. De baggerwerken voor seizoen 2019/2020 zijn inmiddels volop in voorbereiding.

Beken Hengelo

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst “Klimaat Actief Hengelo” zijn voor de komende jaren een aantal projecten gestart waar, in samenwerking met de Gemeente Hengelo, gewerkt wordt aan de herinrichting van diverse beken in die stad. Bij het ontwerp worden KAS1-elementen toegevoegd.

Deeltraject Elsbeek - Colensostraat

Dit deeltraject, gelegen nabij woningbouwvereniging Welbions, wordt samen met de gemeente, woningbouwvereniging, bewoners en eigenaren ontworpen. Met uitvoering van het project worden urgente knelpunten in het beheer en onderhoud aangepakt en wordt de beek veilig, duurzaam en robuust ingericht. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige klimaatontwikkelingen. Daarnaast wordt bijgedragen aan de vergroting van de bewustwording en beleving van ‘water in de stad’. De ontwerpfase is nagenoeg afgerond en het projectplan is in maart 2019 in het Dagelijks Bestuur (DB) besproken. Verwachting is dat, na doorlopen van de planprocedure, de realisatie dit najaar gestart kan worden. In het kader van waterrobuuste steden is een INTERREG V subsidie toegekend. In samenwerking met de Duitse steden Munster, Bochelt en de Nederlandse partners waterschap Rijn en IJssel, gemeente Hengelo en stad Zutphen wordt gewerkt aan onderlinge kennisoverdracht op het gebied van aanpak wateroverlast, waterrobuuste inrichting en communicatie in stedelijk gebied.

Deeltraject Elsbeek - Reigerweg

Ook dit deeltraject, eveneens gelegen nabij woningbouwvereniging Welbions, wordt samen met de gemeente, woningbouwvereniging, bewoners en eigenaren ontworpen. Met uitvoering van het project worden urgente knelpunten in het beheer en onderhoud aangepakt en wordt de beek veilig, duurzaam en robuust ingericht. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige klimaatontwikkelingen. Daarnaast wordt bijgedragen aan de vergroting van de bewustwording en beleving van ‘water in de stad’ waarbij we de Elsbeek meer zichtbaar willen maken.

Tijdens een goed bezochte buurtbijeenkomst in november 2018 zijn de herinrichtingsplannen toegelicht en is informatie en inspiratie van de aanwezige bewoners opgehaald. De eerste reacties over de herinrichting waren positief. Naar verwachting neemt de ontwerpfase en het aanvragen van de benodigde vergunningen nog heel 2019 in beslag, waarna in 2020 gestart kan worden met de uitvoering.

Deeltraject Veldbeek

Met dit deeltraject, welke onderdeel is van de herinrichting woningbouwproject Hengelo-Zuid, wordt een nieuwe beek ‘Veldbeek’ gerealiseerd. Dit deeltraject is tot aan de Gieskesstraat gereed. Het verdere deeltraject richting het stationsplein wordt binnenkort opgestart. Het projectgebied ‘omgeving stationsplein’ bevindt zich in de ontwerpfase.

Deeltraject Drienerbeek - Wethouder Kampstraat

Dit deeltraject van de Drienerbeek is in een zeer slechte staat van onderhoud. Er is gestart met de ontwerpfase van het project. Ook hierbij worden de woningbouwvereniging, gemeente, bewoners en eigenaren betrokken. Realisatie hiervan neemt naar verwachting 1 ½ tot 2 jaar in beslag.

Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR) maatregelen Bargerveen

Het Natura2000 (N2000) project Bargerveen is een project van de bestuurscommissie Bargerveen in opdracht van de provincie Drenthe. Het waterschap is partner in het project en maakt deel uit van de bestuurscommissie. De buffer aan de noordzijde (65 hectare) is op 7 december 2018 feestelijk geopend. Momenteel wordt gewerkt aan de verdere planvorming van de buffer aan de zuidzijde (220 hectare) met als doel om zoveel mogelijk water vast te houden in de buffer en zo min mogelijk op te pompen in drogere perioden.

¹ Klimaat Actieve Stad

Op 17 januari 2019 heeft de bestuurscommissie het ruilplan vastgesteld. De komende periode kunnen belanghebbenden bezwaren indienen tegen het plan en worden deze behandeld. De kavelovergang blijft gepland op 1 januari 2020. Vooruitlopend op de uitvoering zijn in het najaar van 2018 9 duikers onder de Europaweg ten oosten van Nieuw Schoonebeek vervangen.

Herinrichting Collendoornerveen

Voor het gebied Collendoornerveen, ten noorden van Hardenberg, is een nieuw waterbeheersingsplan opgesteld. Het plan is gericht op het verwijderen van gemaal Collendoorn en het aanpassen van het watersysteem. Hierbij gaat de afvoer van het Collendoornerveen niet meer via de wijk Marslanden in Hardenberg naar de Vecht, maar volgt het weer de natuurlijke afvoerrichting, namelijk in noordelijke richting via Lutten naar het Ommerkanaal.

In de zomer en het najaar van 2018 is de waterspoorprocedure doorlopen en parallel daaraan is de uitvoering voorbereid. Er zit spanning op het financiële plaatje van dit project. De aanbestedingsdocumenten zijn nagenoeg afgerond en de aanbesteding is op moment van schrijven aanstaande. De uitvoering is gepland voor de zomer en het najaar van 2019. Afronding van het project wordt voorzien voor 2020.

Herinrichting Fluttersbeek

In 2012 zijn de in de Fluttersbeek aanwezige verontreinigingen met zware metalen gesaneerd. Bij deze sanering zijn de bodem en oever van de beek verwijderd en vervangen door schoon zand en grond. Het herstellen van de taluds heeft veel tijd en moeite gekost, waardoor het project pas in 2014 is afgerond. Na afronding zijn over een deel van de lengte de taluds verzakt. In september 2018 is een inloopbijeenkomst georganiseerd voor alle aangelanden om de knelpunten in het beheer, de mogelijke oplossingen te bespreken en om ervaringen van aangelanden te verzamelen. Op basis van die gegevens zijn per deeltraject maatregelen uitgewerkt en is een aannemer gevraagd hierin mee te adviseren. Hieruit is gebleken dat nader onderzoek nodig is. Naar verwachting kan dit voorjaar het plan voor de pilotfase afgerond worden. De maatregelen worden in het najaar van 2019, na het groeiseizoen, uitgevoerd en worden waar nodig minimaal 1 jaar gemonitord. Het project wordt naar verwachting in 2020 afgerond.

Inventarisatie kunstwerken 2018

Voor het renoveren van 45 watersysteem kunstwerken (stuwen, oppervlaktewatergemalen en sluizen) zijn in juni 2018 3 bouwteams samengesteld. In deze samenwerkingsvorm hoeven er geen bestekken geschreven te worden, hetgeen aanzienlijke tijdswinst oplevert. Het ontwerp wordt direct door de aannemer in samenspraak met adviseurs van het waterschap opgesteld. Eind 2018 zijn 11 kunstwerken opgeleverd en 13 kunstwerken zijn momenteel in uitvoering. Verwachting is dat de laatste kunstwerken medio 2019 door de bouwteams worden opgeleverd.

Implementatie clear scada

Beheer van het oppervlaktewater is één van de primaire taken van het waterschap om te zorgen voor “Veilige leefomgeving”, “Juiste hoeveelheid” en “Goede kwaliteit”. Onderdeel hiervan is peilbeheer, waarmee met behulp van een telemetrie- en beheerssysteem gestuurd wordt op de juiste hoeveelheid water in droge, natte en normale omstandigheden.

De ondersteuning en optimalisatie van het huidige telemetrie- en beheerssysteem “ATIS” kan niet meer gegarandeerd worden door de leverancier. Op basis van een vooronderzoek naar een vervangend systeem is geadviseerd over te gaan op het systeem “Clear Scada”. De voorbereidende fase is afgerond en het project bevindt zich nu in fase 2, de theoretische proefomgeving. Deze wordt, afhankelijk van de testresultaten, opgevolgd door een pilot met een representatief aantal kunstwerken. Het project wordt afgesloten met een advies ten behoeve van de grootschalige implementatie en de daarmee samenhangende uitfasering van het huidige telemetrie- en beheerssysteem. Deze staat gepland voor eind 2019. De daadwerkelijke uitfasering en grootschalige implementatie vallen buiten de scope van het project.

Kanovoorziening Maria stuw en inlaat Almelse Aa

Met de inlaat Almelse Aa wordt de waterkwaliteit van het stedelijk water op peil gehouden door de Aa te spoelen met water uit het Lateraalkanaal. De inlaat is verder belangrijk om bij piekneerslag de binnenstad van Almelo te vrijwaren van een hoogwatergolf. Voor goed beheer is automatiseren van de inlaatconstructie nodig. Ook wordt opnieuw de functie van recreatief medegebruik door kano's bezien. De gemeente Almelo ziet deze locatie als recreatieve 'waterpoort' naar Almelo en wil om die reden de locatie aantrekkelijker maken voor recreanten, met name gericht op de kanovaarders die hier Almelo in en uit kunnen varen. De gemeente onderzoekt of hiervoor externe financiering mogelijk is én of dit integraal aan andere gemeentelijke ambities is te koppelen.

Naast de Mariastuw is bijna twintig jaar geleden een kanogoot aangelegd. Niet lang hierna is de goot voorzien van een vispassage. Voor beiden hebben we met de tijd nieuwe inzichten ontwikkeld met betrekking tot onder andere veiligheid. De vispassage verdwijnt en de kanogoot krijgt betere voorzieningen. De schetsontwerpen hiervoor zijn door de betrokken partijen (omwonenden, gemeente en kanobond) goedgekeurd. De schetsen worden moment uitgewerkt tot een definitief ontwerp en een bestek. Planning is dat deze voor de zomer van 2019 gereed zijn waarna de uitvoeringsfase kan starten.

LBW/NBW

Waterschappen hebben vanuit de het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) de plicht het watersysteem periodiek door te rekenen en knelpunten in beeld te brengen. Daarnaast zijn met betrekking tot het Lokaal Bestuursakkoord Water (LBW) afspraken gemaakt binnen het noordelijke deel van Vechtstromen. Om deze afspraken na te komen en voortgang te ontwikkelen is door een projectgroep coördinatie gezet op dit dossier. Inhoudelijk is inmiddels een hydrologisch model gebouwd voor 'noord' en in juli 2019 worden daarvan de resultaten verwacht. De toetsing van het zuidelijk deel volgt in de tweede helft van 2019. Daarnaast is de verbinding gemaakt op strategisch niveau met gerelateerde dossiers als Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en stedelijk water. Op basis van de resultaten vindt, zowel intern als met stakeholders, het gesprek plaats over welke maatregelen genomen moeten worden om de knelpunten op te lossen.

Verbeteren Kwaliteit Gegevensbestanden

Binnen het project Inwinnen basisgegevens en Modelbouw is de Hydrologische Gereedschapskist (HGK) tot stand gebracht. Met de HGK kunnen hydrologen op de vraag toegesneden oppervlakte-watermodellen genereren op het gebied van beleid, beheer, projecten en calamiteiten. Met deze modellen kan het gedrag van het watersysteem onder diverse omstandigheden berekend worden. Tijdens de ontwikkeling van de HGK is gebleken dat er nog tekortkomingen zijn in de gegevens waaruit de modellen worden opgebouwd. Hiervoor is het vervolgproject onder naam Verbeteren Kwaliteit Gegevensbestanden in gang gezet.

Gestart is met het zoeken en aanvullen van ontbrekende gegevens. Vervolgens is, werkenderwijs door het gebruik van modellen inzicht verkregen in de kwaliteit van de beschikbare gegevens. Vanwege de prioriteit voor LBW en de NBW-toetsing, zijn eerst de gegevens in het noordelijk deel van ons werkgebied verbeterd (afgerond in november 2018). Momenteel wordt de verbetering van de gegevens in het zuidelijk gebied opgepakt. Oplevering hiervan vindt plaats in het tweede kwartaal van 2019.

Monitoring Vecht

Het project Monitoring Vecht is een samenwerking tussen de waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta en kent zes monitoringsactiviteiten. Vier van deze activiteiten zijn inmiddels geheel afgerond, namelijk het optimaliseren van debietmeetpunten, het opstellen van een ecotopenkartering, het peilen van de waterbodem van het zomerbed van de Vecht en het inrichten van een grondwatermeetnet. In 2017 is de nulmeting in het kader van het onderzoek naar de relatie tussen hydromorfologie en flora en fauna uitgevoerd. In 2019 worden wederom de peilen van de waterbodem opgenomen (tweede meting). Ook worden er inmiddels al bijna 2 jaar peilen gemeten in een grondwatermeetnet dat het gehele Vechtdal

omvat. De resultaten van de metingen en onderzoeken worden gebruikt in voorspellings- en inrichtingsmodellen voor het bepalen van de juiste inrichtings- en beheermaatregelen alsmede de effecten hiervan. Voor het project is subsidie verkregen bij de provincie Overijssel. Voor het plaatsen van een drietal debietmeetpunten in Duitsland is een overeenkomst met het Niedersächsischer Landesbetrieb für Wasserwirtschaft, Küsten- und Naturschutz (NLWKN) afgesloten. Het project loopt in 2019 af, maar inmiddels wordt nagedacht over de monitoringsbehoefte vanaf 2020. Dit kan resulteren in een nieuwe projectopdracht.

Oeverinrichting Lutterhoofdijk

Bij het project Lutterhoofdijk wordt over een afstand van bijna 12 kilometer de beschoeiing onderhouden of vervangen. De beschoeiing van de noordelijke oever wordt volledig vernieuwd. Hiervoor is een schetsontwerp gemaakt en deze wordt momenteel met stakeholders afgestemd. De voorbereidingsfase duurt tot najaar 2019 waarna realisatie van de eerste fase is beoogd in de winter van 2019-2020. De beschoeiing aan de zuidelijke oever bestaat uit een betonnen damwandconstructie en grenst aan een provinciale weg. Met de provincies Overijssel en Drenthe vindt momenteel overleg plaats hoe hier mee om te gaan.

Omvang en onderhoud watersysteem (OOWS)

In dit project is het beleid omtrent de legger geharmoniseerd en zijn wijzigingen als gevolg hiervan doorgevoerd. Het waterschap gaat zich concentreren op sloten, beken en vaarten die van belang zijn voor het watersysteem. Voor deze waterlopen blijft het waterschap verantwoordelijk en voert zij ook het onderhoud uit. Waterlopen die niet essentieel zijn voor het watersysteem gaan van de legger af. Deze worden onderhouden door de eigenaar.

Het project is afgerond en wordt overgedragen aan de reguliere organisatie. De 2 beroepszaken die nog lopen worden door de projectgroep afgehandeld. Er zijn het afgelopen jaar 25 meldingen binnengekomen met betrekking tot OOWS. Dit is een beperkt aantal gezien het groot aantal betrokkenen in dit project. De verkoop en overdracht van eigendommen maakt geen onderdeel uit van OOWS en is door de afdeling grondzaken opgepakt.

Onderzoek Hegebeek

De Hegebeek is gelegen ten zuidwesten van Enschede en vindt zijn oorsprong in Duitsland. Doel van het project is om de retentiebehoefte aan Duitse zijde in kaart te brengen om uiteindelijk op basis hiervan de Hegebeek te verondiepen door middel van building with nature. Het project is enige tijd geleden onderdeel geworden van het N2000 gebied Witteveen. De provincie is volledig betrokken en de gemeente Haaksbergen is opdrachtgever van het onderzoek in het kader van N2000. Het waterschap is vanwege de relatie met de Kreis Borken en de voorgeschiedenis trekker van het onderzoek en levert ureninzet. Het waterschap heeft een inmeting van het retentiegebied laten uitvoeren welke door de provincie wordt betaald. De Kreis maakt in samenwerking met de Untere wasserbehörde in 2019 een plan voor het volledig herstel van het oorspronkelijke Retentiebecken inclusief regelstuwtes. De uitvoering is gepland voor het jaar 2020. Zodra dit afgerond is kan de herinrichting van de Hegebeek worden uitgevoerd in het voorjaar van 2021.

Hierna wordt het effect van de waterberging in het retentiegebied op de Hegebeek gemonitord. Mocht er alsnog uitspoeling optreden in de Hegebeek dan is de Kreis bereid om in overleg te gaan over extra retentieruimte aan Duitse zijde.

Paardebroek Buurserveld

Doel van het project is het verbeteren van de natuurkwaliteit in het N2000 gebied Buurserveld door het grondwaterpeil te verhogen. Hiervoor wordt de bodem van de waterlopen verhoogd, waarbij rekening wordt gehouden met het effect hiervan op de omliggende landbouwpercelen. Het projectgebied valt onder de N2000 opgave Haaksbergen.

Het project staat sinds 2016 in de wacht. Het proces wordt gevolgd door het waterschap en afhankelijk van de voortgang van het N2000 proces kan het project in een nieuw kader voortgang krijgen. De provincie heeft inmiddels het projectleiderschap N2000 Haaksbergen overgenomen van de gemeente. Dit lijkt het proces te gaan versnellen. Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd over wie de realisatiefase het beste kan oppakken. De verwachting is dat, ongeacht de afronding van deze gesprekken, de uitvoering plaats vindt in 2020 of mogelijk 2021.

Renovatie stuwen Boterhoek, Vrouwenhoek, Kokerbrug

De stuwen Boterhoek en Vrouwenhoek liggen ten oosten van Hardenberg en de stuw Kokerbrug ten noorden van Schoonebeek. De stuwen zijn in 2018 gerenoveerd en opgeleverd waarmee het project is afgerond.

Renovatie stuw Maatgraven

Stuw Maatgraven ligt aan de noordzijde van Rijssen nabij de Regge. Via deze stuw vindt de waterafvoer van de kern Rijssen en enkele bedrijventerreinen plaats. Om sneller te kunnen anticiperen op peilstijgingen in natte perioden is de stuw in oktober 2018 geautomatiseerd. Tevens is de stuw voorzien van een nieuwe stuwklep en een aandrijving. Met de oplevering is dit project afgerond.

Renovatie oppervlaktegemaal Drostendiep

Het oppervlaktewatergemaal Drostendiep is gelegen in het Oude Drostendiep, ten noordoosten van Coevorden. Het aanvankelijke plan was het gemaal te renoveren, zodat deze weer voldoet aan de huidige eisen ten aanzien van capaciteit, bediening en veiligheid. De huidige staat van het gemaal is zowel elektrotechnisch, civieltechnisch als werktuigbouwkundig als slecht beoordeeld.

Uit de variantenrapportage is naar voren gekomen dat het beschikbare budget bij zowel renovatie als nieuwbouw niet toereikend is. Onder andere als gevolg van prijsstijgingen in de markt. Zoals in de voorgaande rapportage reeds aangegeven brengt nieuwbouw meerdere voordelen met zich mee ten opzichte van renovatie. Nieuwbouw is voor de lange termijn een betere optie. Deze variant wordt inclusief een financiële raming en planning bestuurlijk besproken.

Renovatie oppervlaktegemalen Pallegarste, Otterswijk, Heemserveen en Holthema

De gemalen Pallegarste - gelegen ten zuiden van Mariënborg, Otterswijk en Heemserveen - gelegen tussen Hardenberg en Dedemsvaart en Holthema - gelegen ten oosten van Gramsbergen, waren elektrotechnisch, mechanisch en civieltechnisch sterk verouderd. De gemalen Pallegarste en Holthema zijn in 2018 vernieuwd en opgeleverd. Omdat het maken van afspraken met de stroomleverancier met betrekking tot het laten ontkoppelen van de gemalen en later weer aansluiten op stroom, langer duurde dan verwacht, is de uitvoering van de gemalen Heemserveen en Otterswijk later gestart dan gepland. Heemserveen is eind 2018 gerenoveerd en begin 2019 opgeleverd. De uitvoering van gemaal Otterswijk is gestart en wordt in maart 2019 opgeleverd.

Stuwen in de Vecht

Herstelmaatregelen de Haandrik

Naar aanleiding van de calamiteit in 2015 is stuw de Haandrik geselecteerd voor een onderzoeksproject binnen Fieldlab Camino. Doel is om ten behoeve van assetmanagement een voorspellingsmodel gericht op gestructureerd onderhoud te maken. Er zijn bewegingssensoren geplaatst om verplaatsingen van de stuw te meten. Deze sensoren zijn blijvend ingezet voor deformatiemeting tijdens de recente renovatie. De metingen worden ook dit jaar voortgezet.

In oktober 2018 zijn nieuwe trillingen en zandvoerende wellen bij stuw de Haandrik geconstateerd en is bestuurlijk opgeschaald. Hierop is besloten de drempel die was voorzien aan de benedenstroomse kant direct aan te leggen. Dit was mogelijk gezien de gunstige weersomstandigheden waardoor het water door de medewerkers van beheer via andere watergangen omgeleid kon worden. Om de werkzaamheden op

een veilige wijze uit te kunnen voeren werd al snel werd duidelijk dat de stuw ook aan de bovenstroomse zijde droog gezet moest worden en ook hier maatregelen te nemen. Half november 2018 is hiervoor een tijdelijke damwand aangebracht. Bovenstrooms is een lange stalen damwand en een waterdichte betonnen vloer aangebracht. Onder de stuw zijn grote holle ruimtes met beton gevuld. Benedenstrooms is de drempel aangelegd en het ontvangstbed grond dicht gemaakt waardoor geen grond meer onder de stuw kan wegspoelen. De werkzaamheden zijn begin 2019 afgerond. Stuw De Haandrik is weer stabiel en gaat minimaal weer 20 jaar mee.

Stuw Junne

De ervaringen opgedaan bij stuw de Haandrik hebben er toe geleid dat het DB heeft besloten om voor stuw Junne dezelfde aanpak te kiezen als voor stuw de Haandrik en voorlopig af te zien van een tijdelijke stuw. Door de stuw droog te zetten en de constructie te beoordelen op zijn constructieve staat is het wellicht mogelijk om ook stuw Junne volledig te renoveren en voor de komende jaren weer duurzaam te kunnen gebruiken. Indien de toestand van de stuw de aanpak zoals toegepast voor de Haandrik onmogelijk maakt, moet nieuwbouw worden overwogen. Start van de onderzoeken staat gepland voor mei 2019. De verwachting is dat de onderzoeken, inclusief een eventuele renovatie in een half jaar afgerond kunnen worden. Deze vertraging ten opzichte van de aanvankelijke planning is in verband met de bouw van een nieuwe brug op locatie Junne met de gemeente Ommen afgestemd.

Stedelijk water Luttermolenveld

Het watersysteem in het plan Luttermolenveld, gelegen ten oosten van de kern de Lutte, is niet op orde. Tijdens hevige regenval is er sprake van wateroverlast binnen het plangebied. Er is onderzoek gedaan om een alternatieve waterafvoer aan te leggen waarmee de overlast kan worden weggenomen. Deze waterafvoer kan alleen gerealiseerd worden over het grondgebied van de projectontwikkelaar van het plan Luttermolenveld. De projectontwikkelaar wil meewerken aan het waterafvoerplan, mits voor de herontwikkeling alle vergunningenprocedures met succes zijn doorlopen. Het vastleggen van afspraken en de voorbereiding van de uitvoering staat gepland in 2019. Uitvoering van de maatregelen staat gepland voor 2020.

Vervanging oppervlaktegemaal Baalder

Gemaal Baalder is een wat ouder gemaalcomplex dat bestaat uit 2 eenheden met verschillende pomptypen. Om te beoordelen of het complex gerenoveerd of vervangen moet worden, is deze geïnspecteerd. Hieruit is het advies gekomen om het gemaalcomplex geheel te vervangen. Er zijn 2 locaties voor de nieuwbouw van het gemaal onderzocht; dit zijn herbouw op de huidige locatie of een nieuwe (zicht)locatie met de mogelijkheid om extra ruimtelijke kwaliteit toe te voegen. Beide varianten vragen een forse investering. Besloten is om aan het bestaande gemaal eerst de meest urgente werkzaamheden uit te voeren en zo de levensduur met minstens 5 jaar te verlengen. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd. Het project wordt in afwachting van bovengenoemd investeringsvraagstuk vooralsnog beëindigd.

Water Collectief Twente 2

In 2006 is Noordoost-Twente door de Rijksoverheid aangewezen als Nationaal Landschap. Hierop zijn diverse gebiedsontwikkelingen gestart, waaronder Water Collectief Twente (WCT).

Het project omvat 7 deeltrajecten en richt zich op droogtebestrijding als gevolg van de klimaatverandering voor landbouw en natuur. Verder richt dit project zich op het herstel en herinrichting van waardevolle kleine wateren, waaronder bovenlopen en bronnen, om zodoende de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te vergroten en de functies (landbouw, natuur en recreatie) goed te kunnen bedienen. Er wordt hierbij invulling gegeven aan de doelstellingen vanuit de gebiedsvisie Noordoost Twente (NOT) en het uitvoeringsprogramma zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON). Het project wordt mede gefinancierd vanuit de provinciale middelen voor gebiedsontwikkeling Noordoost Twente.

De uitvoering van de maatregelen in het Molenven is eind 2018 gerealiseerd. Dit voorjaar wordt gestart met de uitvoering van de Voltherbeek. Voor 4 deeltrajecten, te weten Erve Deperman, Landgoed de Hulst, Landgoed Schultenwolde, en Roderveld & Everloo zijn de ontwerpen nagenoeg afgerond en kunnen de benodigde vergunningen worden aangevraagd. Tot slot is de voorbereiding van deeltraject Reutum in afwachting van afronding van de kavelruil tijdelijk gestopt. Met uitzondering van deeltraject Reutum, moeten de werkzaamheden uiterlijk 31 december 2019 te zijn uitgevoerd.

Waterverdeling Doorbraak

Het project De Doorbraak is afgerond en opgeleverd. De afvoerverdeling tussen Loolee en de Doorbraak is nog niet optimaal en er zijn op dit moment onvoldoende sturingsmogelijkheden in de waterverdeling. In vervolg op het project De Doorbraak is daarom het project Waterverdeling Doorbraak gestart. Het doel van het project Waterverdeling Doorbraak is om de maatregelen te realiseren die zorgen voor een optimale sturing van de waterverdeling. In de eerste fase wordt onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen. Naar verwachting is de voorkeursvariant van deze maatregelen in de zomer van 2019 bekend.

1.3 Goede kwaliteit

Vechtstromen streeft naar een goede kwaliteit van water, opdat het aantrekkelijk, bruikbaar en geschikt is voor mens, dier en plant. Binnen dit doel draagt het team Projecten de zorg over de realisatie van de volgende projecten:

Beekherstel Nieuwe Drostendiep

In het beekdal van het Nieuwe Drostendiep komen meerdere doelen van verschillende partners bij elkaar. In de gebieden met natuur en Kader Richtlijn Water (KRW) doelstellingen wordt integraal gewerkt aan het opstellen van inrichtingsplannen voor de deelgebieden Aalderstroom, Achterste Veld en Klenkerveld, Huismaten en Broeklanden. Deze deelprojecten worden in samenwerking met de partners in het gebied getrokken door het waterschap. Alle benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd. Op basis hiervan zijn de eerste varianten bepaald en worden doorgerekend met grond- en oppervlaktewatermodellen. Voor de agrariërs die geïnteresseerd zijn in particulier natuurbeheer in deelgebied Broeklanden is samen met Natuurmonumenten een werkgroep gestart om hen van alle informatie te voorzien die benodigd is om een weloverwogen besluit te kunnen nemen. Dezelfde groep maakt vervolgens een beheerplan voor het beheer van het beoogde weidevogelgebied in Broeklanden.

In een groot deel van het gebied trekt de agrarische Initiatiefgroep Drostendiep het proces om knelpunten in beeld te brengen op het gebied van landbouw en water en doet voorstellen voor oplossingen. Het waterschap lost deze indien mogelijk op. In 2018 zijn knelpunten rondom Oosterhesselen opgelost. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) in hetzelfde gebied loopt voorspoedig.

Beekherstel Nieuwe Drostendiep – deelgebied Aalderstroom

Binnen het gebiedsproces Nieuwe Drostendiep is eind 2017 gestart met de voorbereidingen van deelproject Aalderstroom. De gebiedsbrede onderzoeken zijn afgerond, behoudens beperkte aanvullende bodem-kartering in agrarisch gebied. Op basis van de onderzoeksresultaten is de integrale werkgroep in november 2018 gestart met het proces om tot een breed gedragen inrichtingsplan voor het gehele projectgebied te komen. In dit proces wordt aan de hand van resultaten van modelberekeningen het ontwerp steeds verder verfijnd. Verwachting is dat het inrichtingsplan Aalderstroom in het tweede kwartaal van 2019 zodanig is dat dan gestart kan worden met verdere planuitwerking van dit deelgebied.

Beekherstel Nieuwe Drostendiep – deelgebied Achterste Veld en Klenkerveld

Binnen dit project is onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen voor waterhuishoudkundige knelpunten in het Klenkerveld en de omgeving van Oosterhesselen. In de projectgroep is op basis van de onderzoeken besloten om geen integraal ontwerp te maken voor de verbinding naar het Achterste Veld. De inrichting van het Klenkerveld maakt onderdeel uit van het proces om tot een inrichtingsplan van het

gehele projectgebied te komen. De verwachting is dat de verdere planuitwerking van deelgebied Klenkerveld in het tweede kwartaal van 2019 kan starten.

Kwelproblematiek langs zijtak Twentekanaal

Naar aanleiding van het mislukken van het waterdicht maken van de zijtak van het Twentekanaal heeft Rijkswaterstaat in overleg met grondeigenaren extra draineringsmaatregelen uitgevoerd op de naast het kanaal gelegen percelen. Tevens werkt Rijkswaterstaat aan een contract met een aannemer om de zijtak van het Twentekanaal geschikt te maken voor zwaarder scheepvaartverkeer. Hiervoor moet het kanaal verdiept en mogelijk verbreed worden.

In 2018 is aan alle betrokken eigenaren een waterhuishoudkundig onderzoek aangeboden voor het betreffende perceel met als doel een advies voor optimalisatie van het gebruik uit te brengen. De kosten hiervan worden op basis van een fifty/fifty regeling door Rijkswaterstaat en het waterschap gedeeld. In januari 2019 is gestart met de uitvoering van deze onderzoeken welke naar verwachting eind maart 2019 worden afgerond.

Oelerbeek – pilot Twickel

Vanwege de samenwerking met landgoed Twickel zijn de herinrichting van de Oelerbeek en Omvloed gelijktijdig met pilot Twickel opgepakt. Om te voldoen aan de KRW heeft het waterschap in 2018 een deel van Oelerbeek en Omvloed, gelegen tussen Hengelo en Delden opnieuw ingericht. De watergangen zijn natuurvriendelijker ingericht en vispasseerbaar gemaakt. Tevens is er een betere doorstroming gerealiseerd. De evaluatie is begin 2019 opgeleverd, naar verwachting wordt het beheer- en onderhoudsdocument (BOD) in het eerste kwartaal van 2019 afgerond.

Ten aanzien van de pilot Twickel is in het kader van het project 'Landbouw op peil' het watersysteem aangepast. De maatregelen betroffen het verondiepen van watergangen, hoger leggen van duikers en het plaatsen van stuwtjes. Door de maatregelen zal er minder verdroging c.q. (vermijdbare) droogte optreden en wordt de beschikbaarheid van zoet water vergroot. Op 18 oktober 2018 heeft er een officieel programma plaatsgevonden om de maatregelen rondom Pilot Twickel in het zonnetje te zetten. Hester Maij, Nettie Aarnink en de heer Mooiweer (Twickel) verzorgden de aftrap, waarna we vervolgens per fiets het gebied in zijn gegaan om de initiatieven te bezoeken.

Regge Pelmolens Rijssen

Dit projectgebied betreft de ontbrekende schakel tussen het project Reggedal Enter en het afgeronde project Landinrichting Rijssen. In overleg met een aanliggende landgoedeigenaar en Landschap Overijssel, eigenaar van aanliggende percelen, wordt gewerkt aan een plan voor de herinrichting van het bovengenoemde tracé van de Regge conform de principes van de KRW. Tevens wordt hierbij invulling gegeven aan Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur). Andere betrokken partijen zijn de gemeenten Rijssen-Holten en Wierden, Stichting Enterse Zomp en Stichting Pelmolens. Voor het project is een subsidiebeschikking ontvangen in het kader van het POP3 programma. Het schetsontwerp is gereed en de benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd. Momenteel wordt gewerkt aan het projectplan. Streven is om in het najaar van 2019 in uitvoering te gaan.

Regge mozaïek Enter-Goor

In 2016 heeft het waterschap een subsidiebeschikking in het kader van POP3 ontvangen voor Regge mozaïek Enter-Goor. Onder deze werktitel zijn de onderstaande 4 projecten geschaard welke in uitvoering en verantwoording zelfstandig zijn en waarover in deze rapportage afzonderlijk wordt gerapporteerd:

- *Reggedal Enter*
- *Waterinlaat Regge*
- *Boven Regge de Meene (reeds afgerond)*
- *Deldenerbroek (reeds afgerond)*

Reggedal Enter

Op initiatief van de provincie Overijssel wordt de herinrichting van de Regge (circa 11 kilometer) niet meer via de landinrichting Enter gerealiseerd. In plaats daarvan is een pilotproject gestart waarin grondverkoop en meerjarig beheer zijn aanbesteed. Inschrijver St. Enters Reggedal heeft deze aanbesteding gewonnen. Het waterschap zorgt voor de inrichtingsopgave (ontwerp en uitvoering) van het Reggedal. Hiervoor is met de provincie een uitvoeringsovereenkomst aangegaan waarin de belangrijkste rollen en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. De uitvoering is gestart in januari 2018 en wordt naar verwachting in augustus 2019 afgerond. Momenteel is ongeveer 95 % van het grondwerk afgerond en is er een nieuwe stuw met vistrap gerealiseerd. In periode februari-april 2019 wordt ook vrijwel alle beplanting aangebracht.

Het project is uitgebreid met het deelproject De Parel. Dit is een aansluitend bovenstrooms gelegen gedeelte van ongeveer 800 meter lang, wat nu ook ingericht kan worden. Hiervoor is een projectplan opgesteld welke op 26 februari 2019 aan het DB is voorgelegd. Na ter inzage legging en vaststelling kan de uitvoering naar verwachting in mei 2019 starten. Streven is dit deel ook af te ronden in augustus 2019.

In het project Reggedal Enter wordt veel aandacht geschonken aan communicatie met de omgeving, middels een tweewekelijks inloopspreekuur, nieuwsbrieven en persberichten. Ook is er een app ontwikkelt om de veranderingen in het Reggedal inzichtelijk te maken en dichterbij de Entenaren te brengen.

Waterinlaat Regge

In het kader van de herinrichting van het Reggedal tussen Goor en Rijssen wordt een meer natuurlijk stromende Regge gerealiseerd. Er moet water worden ingelaten om voldoende stroming te creëren en de Regge op peil te houden voor de landbouw en de bevaarbaarheid van de Enterse Zomp. Voor het onttrekken van water uit het Twentekanaal zijn 3 geautomatiseerde waterinlaten gerealiseerd. De waterinlaten Oude Poelsbeek en Hagmolenbeek zijn al in 2017 gerealiseerd. In verband met bezwaren op plannen in het kader van het Regge-Mozaïek was de uitvoering van de inlaat Twickelervaart uitgesteld. Realisatie en oplevering van deze inlaat heeft in de tweede helft van 2018 plaatsgevonden.

Landinrichting Enter

De landinrichting bevindt zich in de administratieve eindfase. De module Deldenerbroek is juridisch-procedureel afgerond in 2018. Van de module Ypelo is de bezwaarprocedure LGR (Lijst Geldelijke Regelingen) bijna afgerond. Daarna volgt nog de definitieve financiële afrekening. Evaluatie staat gepland voor eind 2019 waarna het project kan worden afgerond.

De Doorbraak

De Doorbraak is een nieuwe waterloop met een lengte van circa 13 kilometer en een gemiddelde breedte van 75 meter en is gelegen aan de zuidzijde van Almelo. Het tracé ligt in de gemeente Wierden, Almelo, Borne en Tubbergen.

De Doorbraak is gereed. Er vinden nog enkele werkzaamheden in het veld plaats om de overdracht naar de verschillende beheerders correct af te ronden. Het onderzoek naar de waterverdeling bij de Loolee is inmiddels opgestart binnen een apart project 'Waterverdeling Doorbraak'. De overdracht naar het beheer en onderhoud wordt afgerond in het voorjaar van 2019. Samen met de reeds uitgevoerde evaluatie kan het project worden afgerond.

Herinrichting en vispassage Bruchterbeek

De Bruchterbeek is in 2017 heringericht en voorzien van een vispassage. In 2018 zijn aanpassingen doorgevoerd als gevolg van een aantal knelpunten waarmee het project wordt afgesloten.

Ondanks de aanpassingen is recentelijk gebleken dat bij één van de aanwonenden alsnog sprake is van vernatting. Het waterschap heeft aandacht voor deze situatie, zowel vanuit het bestaande project als vanuit beheer. Er is contact met de bewoners en in maart 2019 vindt overleg plaats hoe de vernatting op te lossen. Mogelijk dat er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Afhankelijk van de omvang hiervan worden deze in een apart traject opgepakt.

Natura2000-PAS-KRW Regge

In het kader van dit project wordt de ontwikkelopgave N2000 in het Reggedal gecombineerd met de nog te realiseren KRW- en waterdoelen van het waterschap. Voor de ontwikkelopgave N2000 is de provincie Overijssel opdrachtgever. Ondersteund door adviesbureau Royal HaskoningDHV en met de gemeenten Ommen, Twenterand en Hellendoorn, Natuurmonumenten, Landschap Overijssel, LTO Noord en de provincie Overijssel, wordt gewerkt aan de definitieve versie van het inrichtingsplan. Het project is verdeeld in vier deelgebieden. Voor twee deelgebieden zijn de inrichtingsplannen inmiddels opgesteld en aan de provincie voorgelegd.

Deelgebied 1 Giethmen (Dalmsholte)

Het inrichtingsplan en overige documenten van het opleverdossier zijn ambtelijk opgeleverd bij de provincie Overijssel. Het Bestuurlijk Overleg Natura 2000 Regge is ook akkoord met het inrichtingsplan zodat dit ter besluitvorming aan Gedeputeerde Staten (GS) kan worden aangeboden. De grondverwerver/rentmeester van de provincie is nog met diverse partijen in onderhandeling over de kavelruil. Aan het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) wordt momenteel nog gewerkt.

Deelgebied 2 Eerde

Ook het inrichtingsplan voor dit deelgebied is afgerond en samen met de overige documenten van het opleverdossier ambtelijk opgeleverd bij de provincie Overijssel. Het Bestuurlijk Overleg Natura 2000 Regge is ook akkoord met het inrichtingsplan zodat dit ter besluitvorming aan (GS) kan worden aangeboden. De provincie heeft inmiddels overeenstemming bereikt met betreffende eigenaren en pachters over de grondverwerving. Aan het PIP wordt momenteel nog gewerkt.

Deelgebied 3 Archemermaten

De ontwikkelopgave in dit deelgebied is gericht op het verhogen van de grondwaterstand. Door de calamiteit met stuw Archem in 2012 is de verdrogingsproblematiek toegenomen voor zowel natuur als landbouw. De tijdelijke vaste drempel is hiervoor geen oplossing omdat deze om veiligheidsredenen lager is aangelegd. De wens van zowel natuur als landbouw is een waterpeil dat overeen komt met ongeveer het oude stuwpeil.

De benodigde grond voor het project is inmiddels door de provincie Overijssel aangekocht. Met een adviesbureau wordt momenteel gewerkt aan een inrichtingsplan. Voor het project is een subsidiebeschikking ontvangen in het kader van het POP3 programma.

Deelgebied 4 EHS Hellendoorn

In dit deelgebied gaat het niet om de verplichte N2000 opgave, maar uitsluitend om realisatie van de vrijwillige NNN langs de Regge. Er zijn geen wijzigingen ten opzichte van de vorige rapportage. De potentiële kansen zijn in beeld gebracht door het waterschap, de gemeente Hellendoorn en Landschap Overijssel. Als een kans verzilverd kan worden, wordt hier op geanticipeerd. De provincie heeft nog tot 2027 middelen beschikbaar gesteld voor realisatie van de vrijwillige NNN.

Natura2000-PAS-KRW Vecht

Waterschap Vechtstromen heeft in het kader van het Samen Werkt Beter programma, het trekkerschap voor de ontwikkelopgave Natura 2000 Vecht op zich genomen. Het gaat hierbij om de gebieden Arriën en Karshoek-Stegeren. Er is gestart met een verkenning en gebiedsanalyse. Momenteel wordt op basis van de resultaten hieruit gewerkt aan het inrichtingsplan voor Arriën. Van het gebied Karshoek-Stegeren is het inrichtingsplan definitief en starten in april 2019 de procedures.

Een tweede onderdeel is een onderzoekopgave met betrekking tot het in stand houden en uitbreiden van de gewenste natuuropgaven in het gebied. In essentie gaat het hierbij om het verkrijgen van inzicht in de relatie tussen de oppervlaktewaterhuishouding, het landschap en de habitattypen. De onderzoekopgave is

veel groter dan in eerste instantie vastgesteld in het plan van aanpak. Om deze aanvullende werkzaamheden te financieren is in januari 2019 een tweede subsidiebeschikking N2000 Vecht afgegeven door de provincie Overijssel.

Regionale Analyse Stoffen

Op 16 november 2016 is de Delta Aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater ondertekend door verschillende overheden, waaronder de waterschappen. Het is landelijk en regionaal hét beleidsspoor waar gewerkt wordt aan het realiseren van de waterkwaliteitsdoelen waarbij de centrale vraag is: “Hoe kunnen we onze waterkwaliteitsdoelen halen?”. Aan de regionale Waterbeheerders is gevraagd de regionale analyse uit te voeren op de knelpunten in het doelbereik waterkwaliteit. Deze Regionale Analyse is bij Vechtstromen in twee fasen uitgevoerd:

- In 2017 is het exploitatieproject Regionale Analyse Stoffen uitgevoerd. Dit project is gericht op de stoffen die van belang zijn voor de KRW (chemie en ecologie), maar ook op geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen. Uitdaging van het project is om een beschrijving te geven van de maatregelen om in 2027 de doelen voor deze stoffen te realiseren. Dit vraagt inzicht in de bronnen, emissieroutes en effectiviteit van maatregelen en dat, voor zover mogelijk en noodzakelijk, per waterlichaam. De analyse is uitgevoerd in samenwerking met een adviesbureau.
- In 2018 is het exploitatieproject Regionale Analyse Biologie uitgevoerd. In dit project is voor de biologische groepen die voor de KRW van belang zijn (o.a. vissen, macrofauna, waterplanten) onderzoek gedaan naar de gewenste maatregelen per waterlichaam om in 2027 de doelen voor biologie te realiseren. Hiervoor zijn de huidige KRW-scores bepaald en is specifiek gekeken naar de waterplanten in relatie tot factoren als onderhoud en nutriënten. De hoofdcomponent van dit onderzoek is een systeemanalyse waarbij met behulp van de zogenoemde Ecologische Sleutelfactoren is bepaald welke knelpunten er per waterlichaam zijn en welke (aanvullende) maatregelen nodig zijn om de doelen te halen.

Het project Regionale Analyse Stoffen is hiermee afgerond. De resultaten uit de Regionale Analyse zijn het vertrekpunt voor het waterbeheerplan 2021-2027, de laatste planperiode voordat in 2027 de doelen moeten zijn behaald. Daarnaast worden de resultaten in 2019 samengevoegd tot een nationale analyse die wordt uitgevoerd door het Planbureau voor de Leefomgeving.

Ruimte voor de Vecht

De Overijsselse Vecht is beeldbepalend in het Overijsselse landschap en van grote invloed op (onder andere) landbouw, natuur, regionale economie en recreatie. Er lopen dan ook tal van initiatieven rondom de Vecht. Het waterschap is, als medebeheerder van de Vecht betrokken bij veel van deze initiatieven. Het programma ‘Ruimte voor de Vecht’ is één van deze lopende initiatieven. De N2000 opgave in het Vechtdal is geïntegreerd in het gebiedsproces.

Binnen het programma Ruimte voor de Vecht wordt met dertien gebiedspartners volop samengewerkt met als doel de veiligheid van de rivier de Vecht blijvend te garanderen, een sociaaleconomische impuls aan het Vechtdal te geven en natuuropgaven in het gebied te realiseren. De kern van het programma bestaat uit een aanpassing van de rivier de Vecht tot een veilige, half natuurlijke laaglandrivier. Hierbij worden kansen voor waterkwaliteit, waterkwaliteit, natuur, landbouw, recreatie, landschap en cultuur integraal meegenomen en uitgevoerd. In de overeenkomst Gebiedsontwikkeling Vechtdal (2014/2015) zijn provincie en waterschap overeengekomen meerdere projecten voor te bereiden en uit te voeren in de periode van vier jaar. Dit zijn:

- *Grensmeander (reeds afgerond)*
- *Herinrichting Vechtoevers Ommen (reeds afgerond)*
- *Herinrichting Vechtpark Hardenberg*
- *Karshoek Stegeren*
- *Rheezermaten*
- *Sluizen in de Vecht*
- *Vechtpark Noord - Gramsbergen*

De voortgang van deze projecten wordt hierna afzonderlijk gerapporteerd.

Herinrichting Vechtpark Hardenberg - Baalder Uiterwaard

Het noordelijk deelgebied van Vechtpark Hardenberg, Baalder Uiterwaard, krijgt een nieuwe inrichting. Het gebied wordt natuurlijker ingericht waarbij extra ruimte voor water (ontstening oevers) en extensieve recreatie wordt gemaakt. Samen met de inwoners van de wijk Baalder en de gebruikers van het gebied hebben de gemeente Hardenberg en het waterschap de nieuwe inrichting van het gebied ontworpen. Dit ontwerpproces is in juli 2016 afgerond. Echter, op dat moment was de verwerving van de gronden nog niet afgerond. Het ontwerpproces wordt naar verwachting binnenkort weer opgestart, met aanvulling van nieuwe gronden. Vanwege gewijzigde grondposities moeten het planproces en de procedures geheel of gedeeltelijk opnieuw doorlopen worden. Dit gebeurt naar verwachting in 2019, waarna medio 2020 de uitvoering kan plaatsvinden. Afronding van het project wordt voorzien voor 2021.

Karshoek Stegeren en Rheezermaten

Karshoek-Stegeren en Rheezermaten doorlopen hetzelfde proces. In april 2019 gaan de Milieueffect-rapportage (MER), de bestemmingsplanen, projectplannen en de vergunningen gecoördineerd in procedure. Alle gronden zijn verworven en obstakelvrij. De aanbesteding van de uitvoering is gepland voor de zomer van 2019, waarna uitvoering start in dit najaar. De uitvoering, waarin voor een aantal landbouwpercelen ook de waterhuishouding wordt verbeterd, moet in 2021 worden afgerond.

Sluizen in de Vecht

De sluizen zijn in de afbouwfase aangekomen en worden in maart 2019 afgerond. Aansluitend vindt de testfase plaats waarbij het streven is om de sluizen gereed te hebben voor het vaarseizoen 2019 dat start op 1 april. De overdracht van beide sluizen naar beheer vraagt om extra aandacht in verband met het benodigde budget, expertise en aandacht voor veiligheid. De wens is om de eerste twee jaar een begeleider bij de sluis aan te stellen welke de gebruikers aanwijzingen geeft voor de bediening, tellingen verricht en de omgeving in de gaten houdt. Hierover is een overleg gepland met de gemeente Hardenberg en Ommen.

Vechtpark Noord - Gramsbergen

In het oostelijk deel van het Vechtdal, grofweg het traject vanaf de Baalderuiterwaard tot aan de Haandrik, is dit jaar gestart met het maken van een ontwikkelvisie en een schetsplan. Dit project wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen de gemeente Hardenberg, provincie Overijssel en het waterschap, waarbij veel stakeholders uit het gebied betrokken worden. In december 2018 is door de bestuurders van de gemeente en het waterschap een intentieovereenkomst ondertekend voor dit gebiedsproces. De belangen vanuit de omgeving worden onderzocht en de participatie moet bijdragen aan een gedragen planproces. Naar verwachting ontstaan er vanuit de ontwikkelvisie vervolprojecten. Het concept van de visie wordt eind 2019 verwacht.

Waterlichaam Dinkel

Rondom waterlichaam Dinkel zijn de volgende projecten in voorbereiding danwel uitvoering.

- *Elsbeek en Kloosterhuizenbeek*
- *Glanerbeek*
- *Kraal de Kunne*
- *Kramerswatergang*
- *Natura2000-PAS-KRW Dinkel*
- *Oelemars*
- *Ruenbergerbeek*

De voortgang van deze projecten wordt hierna afzonderlijk gerapporteerd.

Elsbeek en Kloosterhuizenbeek

Twee trajecten van de Elsbeek, vanaf de Hoge Boekelerweg tot aan de uitstroom in de Dinkel, en de Kloosterhuizenbeek ten noorden van de weg Losser-Enschede, voldoen op dit moment niet aan de KRW. De beek valt in droge zomers droog en voert bij regenval het water te snel af.

Daarnaast is de vismigratie in dit gebied een aandachtspunt. Voor het project is een schetsontwerp afgerond. Deze wordt de komende periode besproken met de aangrenzende grondeigenaren. Er is getracht op te trekken met LTO en het kadaster om de maatregelen in één samenhangend pakket met DAW/Blauwe Diensten met de eigenaren te kunnen bespreken. Beide instanties willen graag, maar zien momenteel geen kans om iets aan te kunnen bieden.

Het schetsontwerp is besproken met de grondeigenaren en wordt nu uitgewerkt in een voorlopig ontwerp. De gesprekken verlopen in een goede sfeer. De vistrap bleek bij de technische uitwerking complexer te zijn dan aanvankelijk gedacht. De kostenraming kwam daardoor aanmerkelijk hoger uit, terwijl de effectiviteit beperkt bleek. De vistrap is om die reden uit het ontwerp geschrapt. Voor dit project is eind 2018 een POP-subsidiebeschikking afgegeven. Afronding van besluitvorming is voorzien voor het tweede kwartaal 2019 waarna uitvoering gepland staat voor het derde en vierde kwartaal 2019.

Glanerbeek

In 2016 is de planvoorbereiding voor het waterlichaam Glanerbeek opgestart en is een eerste schetsontwerp gemaakt. De aanleiding voor het project is de KRW. Het jaar 2017 is gebruikt voor de hydrologische doorrekening en afstemming met de stakeholders. Begin 2018 hebben wij een toezegging ontvangen voor een POP3 subsidie.

Voor het benedenstroomse deel, Dinkel-Klooster, wordt momenteel het Projectplan Waterwet voorbereid. Uitvoering kan naar verwachting in de tweede helft van 2019 plaatsvinden, één en ander afhankelijk van het tijdig gereed komen van de vereiste bestemmingsplanprocedure.

In het traject Klooster-N35 bevindt het hydraulisch ontwerp zich in de afrondende fase. Daarna kan de planvorming worden gestart. De aanpassing van het grensverdrag wacht op actie van Duitse zijde. In afstemming met de gemeente Enschede wordt in april 2019 een informatiebijeenkomst georganiseerd. De verwachting is dat het planproces en aanvraag van de vergunningen gezien het internationale karakter nog tot eind 2019 in beslag zal nemen. De planning is om in 2020 in uitvoering te kunnen gaan.

Kraal de Kunne

In de planuitwerkingsfase van het N2000 gebied Dinkelland is het projectgebied De Kunne (de Lutte) als één van de kralen nader uitgewerkt door de projectgroep N2000 Dinkel. Met de uitvoering van dit project wordt 0,8 kilometer Dinkel optimaal heringericht conform KRW en circa 0,8 hectare optimaal ingericht voor stroomdalgraslanden, conform de N2000 opgave. Kraal de Kunne is een eerste uitvoering van het Natura2000-PAS-KRW Dinkel en wordt zichtbaar dat het gebiedsproces leidt tot realisatie. Na vaststelling van het definitieve projectplan en het ontvangen van de omgevingsvergunning wordt de uitvoering van het project gestart. In overleg met de particuliere eigenaar van het benodigde perceel wordt het meest geschikte moment voor uitvoering gekozen. Afronding van het project, dat gesubsidieerd wordt door de provincie Overijssel, wordt voorzien in 2019.

Kramerswatergang

De Kramerswatergang is één van de projecten die mogelijk kunnen bijdragen aan het verminderen van de inundaties op de Dinkel. In de watergang bevinden zich 3 stuwen en 2 bruggen die dringend aan vervanging toe zijn. Het project wordt gefaseerd uitgevoerd waarbij ook de noodzakelijke baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd. De eerste fase betreft een hydrologische analyse van de huidige werking en een verkenning van de mogelijkheden tot verbeteringen, met het oog op de Dinkel. Het project is eind 2018

gestart en bevindt zich in de verkenningsfase. Verwachting is dat de fase van planvoorbereiding geheel 2019 en een deel van 2020 zal beslaan. Uitvoering kan vervolgens in 2021 plaatsvinden.

Natura2000-PAS-KRW Dinkel

In het Dinkeldal wordt samen met gebiedspartijen gewerkt aan het inrichtingsplan voor het deel Duitse grens-Ellermansbrug (Losser). Het voorontwerp is vrijwel klaar, maar wacht nog op een doorrekening van de hydrologische effecten in Nederland en Duitsland. De procedures ter voorbereiding van de uitvoering kunnen eind tweede kwartaal 2019 worden gestart. Hierover moet in het eerste kwartaal afstemming tussen het waterschap en de provincie plaatsvinden. Voor het gebied Ellermansbrug-Beverborgsbrug is een concept inrichtingsschets gemaakt, gericht op de N2000 opgave, KRW en maatregelen wateroverlast. Voor een aantal kralen (robuuste eenheden) zijn concept inrichtingsplannen gemaakt. In 2 van deze kralen is onder leiding van het Coördinatiepunt Kavelruil Overijssel gestart met een vrijwillige kavelruil. Gekozen is voor een gefaseerde aanpak bij de ontwikkeling en uitvoering van de kralen. De beschikbaarheid van compensatie-grond is daarbij van groot belang.

Oelemars

De Oelemars is een zandwinplas gelegen nabij de Dinkelmeander ten oosten van Losser. Dit project is één van de mogelijke 'Maatregelen Bestuursverklaring Dinkel'. Aanleiding van het project is dat bij de laatste evaluatie van de Bestuursverklaring Dinkel is geconstateerd dat het aantal inundaties van de Dinkel is toegenomen. De schade die optreedt is groter dan hetgeen als maximaal toelaatbaar is afgesproken. Met dit project wordt daarom een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden om de Oelemars bij piekafvoeren in te kunnen zetten als waterberging. In de variant met het grootste doelbereik moet het peil op de Oelemars worden verlaagd. De grondwatereffecten zijn onderzocht en lijken geen beperking te zijn. Het project is tijdelijk even on hold gezet in afwachting van de hydrologische uitwerking van de kraal Oelemars.

Ruenbergerbeek

Aanleiding voor het project Ruengerbeek is de KRW. De Ruengerbeek is een grensoverschrijdende laaglandbeek, behorend tot het stroomgebied van de Dinkel. Slechts een klein deel van het stroomgebied van de beek ligt op Nederlands grondgebied (circa 5%). Voor de Ruengerbeek is in januari gestart met de vroege planvoorbereiding. Er is momenteel nog geen uitgewerkte planning, maar de verwachting is dat de planvoorbereiding in 2019/2020 plaatsvindt, waarna uitvoering kan starten in 2021.

Programma 2: Waterketen

2.1 Zuiveren afvalwater

Vechtstromen stelt zich ten doel om samen met partners een klimaatbestendige afvalwaterketen en een zo duurzaam mogelijke, veilige afvalwaterzuivering te realiseren. Binnen dit doel draagt het team Projecten de zorg over de realisatie van de volgende projecten:

Aanpassing rwzi Almelo Sumpel fase 3

Tijdens de uitvoering van project Almelo Sumpel fase 2 heeft een brede inventarisatie in de projectgroep plaatsgevonden en is geconstateerd dat er meer werkzaamheden benodigd zijn dan in de scope van de opdracht voor fase 2 zitten. Dit heeft geresulteerd in een nieuw project, Almelo Sumpel fase 3.

De uitvoeringswerkzaamheden zijn in 2018 vrijwel geheel afgerond en naar tevredenheid in bedrijf gebracht. Alleen het projectonderdeel "vervanging puntbeluchters" is vertraagd door de noodzakelijk gebleken constructieve versterking van de loopbruggen. Dit onderdeel is in februari 2019 afgerond met de realisatie van nieuwe, energiezuinige puntbeluchters.

Aanpassing rwzi Almelo-Vissedijk

De rwzi Almelo-Vissedijk is in de huidige vorm in 1967 in gebruik genomen en in 1983 voor het laatst gerenoveerd. Het is een sterk verouderde rioolwaterzuiveringsinstallatie. De voorbereidingen ten behoeve van de aanpassing van de rwzi Almelo Vissedijk zijn afgerond. Omdat het totaal aan inschrijfsommen beduidend hoger is uitgekomen dan de raming is er een interne audit op het proces uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de procesgang van het project niet anders is gelopen dan bij andere investeringsprojecten en de informatievoorziening naar het bestuur adequaat is geweest. De grote afwijking tussen calculatie in het definitief ontwerp en de inschrijvingen doet zich in de huidige (waterschaps-)markt vaker voor, met name in de waterketen. Ook bij andere branches met veel civiel werk en installatiewerk zijn de prijzen het afgelopen jaar sterk gestegen. Inmiddels hebben de diverse aannemers definitief opdracht gekregen en is begonnen met de uitvoering. Eind 2020 moet de aanpassing gereed zijn en de rwzi Almelo Vissedijk weer klaar voor de toekomst. Er is frequent overleg met de gemeente Almelo om de werkzaamheden af te stemmen met de herinrichting van de Plesmanweg.

Aanpassing rwzi Vriezenveen

Voor de aanpassing van de rwzi Vriezenveen is bestuurlijk besloten de rwzi Vriezenveen aan te passen tot een 100% Nereda-variant. Het technologisch ontwerp is inmiddels afgerond en is verder uitgewerkt tot een definitief ontwerp met kostenraming welke in februari 2019 is gereviewed. Vervolgstep is het uitwerken van het definitief ontwerp tot een bestek waarna de aanbestedingsprocedure start. Vanwege de ervaringen met rwzi Vissedijk wordt een aanbestedingsstrategie gemaakt met als doel de financiële beheersing te optimaliseren. De uitvoering is gepland in 2020 en 2021 waarna Vechtstromen beschikt over een nieuwe moderne Nereda installatie.

Aanvoer rwzi Tubbergen inclusief gemaal Vasse

De gemeente Tubbergen gaat de riolering van de kern Tubbergen geheel vervangen en optimaliseren. De riolering moet worden vervangen omdat deze is aangetast doordat de persleidingen van het gemeentelijk gemaal Boskamp en het Waterschapsgemaal Vasse op het vrijvervalstelsel zijn aangesloten. Ook zijn er stankklachten van omwonenden. Tegelijk met het vervangen van de riolering wordt het gemaal Vasse van het gemeentelijk vrijvervalstelsel afgekoppeld en met een persleiding rechtstreeks op de rwzi Tubbergen aangesloten. De uitvoering voor de werkzaamheden aan de gemeentelijke riolering en de rechtstreekse aankoppeling van het gemaal Vasse is aanbesteed en er is gestart met de voorbereiding van de uitvoering. Naar verwachting wordt het gehele project in juli 2019 opgeleverd.

Biogasveiligheid, project Emmen

Op de rwzi Emmen heeft een grote renovatie plaatsgevonden van de slib/-biogaslijn. Doel was om dit deel van de zuivering op niveau te brengen waarbij specifiek aandacht is geschonken aan de (biogas)veiligheid. De installatie voldoet weer aan de huidige stand van de techniek en de vereiste wet- en regelgeving voor gasveiligheid. De installatie is opgestart en in bedrijf gesteld. Er wordt weer op reguliere wijze slib verwerkt en tegelijk voor eigen gebruik duurzame energie opgewekt met een warmtekrachtkoppeling (WKK).

Het project is opgeleverd en wordt nu in samenhang met de biogasprojecten Hengelo en Enschede afgesloten. De bestuurlijke evaluatie hiervan is al behandeld door het DB en gedeeld met de commissie waterketen.

Restpunt in Emmen zijn de afsluiters. Na ingebruikname zijn tekortkomingen geconstateerd. Omdat met de leverancier niet tot een oplossing is gekomen, zijn in belang van de veiligheid en procesvoering, op eigen initiatief alle afsluiters vervangen. Er is in opdracht van de rechtbank een onafhankelijk onderzoek door een derde partij gestart. Op basis van dit resultaat wordt bepaald of de kosten verhaald (kunnen) worden op de leverancier.

Biogasveiligheid - project Hengelo, Enschede

Tijdens de inventarisatie biogasveiligheid in de tweede helft van 2014 zijn alle 4 rioolwaterzuiveringen waar slib wordt vergist onderzocht. Naast de locatie Emmen zijn ook op de locaties Hengelo, Enschede en Goor verschillende zaken aangepakt op het gebied van biogasveiligheid. In Goor zijn beperkt zaken uitgevoerd in verband met beëindiging van de slibverwerking (centralisatie in Hengelo). Inmiddels zijn ook de werkzaamheden in Hengelo en Enschede afgerond. Het betreft voor Hengelo de realisatie van de onderaflaat (voorziening om slib onderaan de slibgistingstanks af te laten) en in Enschede zijn de restpunten van de vervanging van (bio)gasleidingen uit de tunnel afgerond. De resterende maatregelen aan de slibgistingstanks (SGT's) in Hengelo worden in het belang van de bedrijfsvoering gebundeld met de werkzaamheden voor de Energiefabriek en worden in samenhang met fase 2 van project Energiefabriek opgepakt. De biogasprojecten in Hengelo en Enschede worden in samenhang met Emmen afgesloten.

Biogasveiligheid - toegangsbeleid

Bij een doorlichting op juridische risico's is naar voren gekomen dat het open laten staan van de poorten van rwzi's een hoog risico met zich meebrengt. Dit speelt op de locaties Emmen, Enschede en Hengelo, waar zich biogasinstallaties bevinden en waarvoor een verhoogd risico geldt. Door de Arbeidsinspectie is bij het controlebezoek gericht op biogasveiligheid, duidelijk gemaakt dat toegangscontrole vereist is. Het doel van het project is om er voor te zorgen dat alleen geautoriseerde personen toegang tot de omgeving van de biogasinstallatie hebben. Dit gebeurt middels het plaatsen van hekken en poorten en een hierop aangepast toegangscontrolesysteem.

Op alle 3 locaties zijn de hekken en poorten geplaatst. Nu wordt nog gewerkt aan het uitbreiden van het toegangscontrolesysteem. Dit heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht. Het systeem is voor de zomer van 2019 operationeel. Daarmee voldoet het waterschap aan de vergunningen voor de biogasinstallaties en adviezen van de Arbeidsinspectie.

Data Historian Zuiveren

Met dit project wordt gerealiseerd dat de procesgegevens van de rwzi's en rioolgemalen op een betrouwbare wijze worden opgeslagen (in een data historian). Het waterschap voldoet hiermee aan haar (wettelijke) verplichtingen en kan zorgdragen voor continuïteit op het gebied van informatievoorziening. In oktober 2018 is in afstemming met gebruikers vastgesteld welke gegevens benodigd zijn. Op basis hiervan wordt de data historian ingericht. Initieel gebeurt dit voor 2 rwzi's en 2 rioolgemalen. Verdere uitrol van de resterende zuiveringen en gemalen wordt in een nog op te stellen implementatieplan beschreven. Verwachting is dat dit plan in juni 2019 wordt opgeleverd.

De Energiefabriek Hengelo

Het waterschap heeft de ambitie om in plaats van een energieconsument een energieproducent te worden. Daarom wordt op de rwzi in Hengelo een Energiefabriek gerealiseerd. In fase 1 van het project is de thermische drukhydrolyse (TDH) installatie gerealiseerd. De effecten hiervan voor de bedrijfsvoering overtreffen inmiddels de prognoses in de business case. In de zomer van 2017 heeft het bestuur besloten fase 2 van het project te starten en einde zomer 2018 is het bestek voor fase 2 afgerond.

In het afgelopen half jaar is de Europese aanbestedingsprocedure van het hoofdbestek afgerond. Tevens is de aanbestedingsprocedure voor de eindontwateringscentrifuges met succes afgerond. Deze uitvoeringswerkzaamheden starten in het voorjaar van 2019 en duren tot het eerste kwartaal van 2020. De van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden uit Utrecht gekochte WKK-installatie is geïnstalleerd en in februari 2019 in gebruik genomen.

De testperiode van de installatie voor deelstroombehandeling is met succes afgerond. Met de leverancier wordt de installatie in de komende periode naar vollast gebracht. In het eerste kwartaal van 2020 is de Energiefabriek in Hengelo naar verwachting volledig operationeel. Daarop volgend zal afronding van werkzaamheden in Enschede nog plaatsvinden in het tweede kwartaal van 2020.

Inventarisatie maatregelen waterlijn Emmen

De rwzi Emmen is in de huidige vorm in 2006 in gebruik genomen. In 2010 is een onderzoek naar de werking uitgevoerd omdat de rwzi niet optimaal werkte. Op basis daarvan zijn enkele kleinere aanpassingen doorgevoerd. Niet alle aanbevelingen uit dat onderzoek zijn echter uitgevoerd, omdat de budgetten daarvoor ontbraken. Bij de aanpak van de slibgisting en de biogasinstallatie werd duidelijk dat er ook in de waterlijn nog steeds problemen waren. Dit was aanleiding om in 2015 opnieuw een quick scan uit te voeren naar maatregelen die in de waterlijn gewenst zijn. Het ontvangwerk is inmiddels in een separaat project vervangen.

Het nu lopende onderzoek levert een rapportage op die op basis van een grondige inventarisatie voorzien is van een knelpuntenlijst met oplossingsrichting en tevens een kosteninschatting per maatregel bevat. Deze rapportage is in mei 2019 gereed.

Maatregelen rwzi Goor t.b.v. sluiten slibvergistingsinstallatie (SVI)

De slibvergisting op de rwzi in Goor is gestopt in verband met de centralisatie in Hengelo. Er staan nu 2 slibgistingstanks leeg en samen met bijbehorende installaties hebben deze momenteel geen functie. Resultaat van een uitgevoerde verkenning is dat de SVI Goor voorlopig niet (her)gebruikt wordt. Er wordt momenteel nog gekeken naar de huidige bedrijfsvoering van de slibverwerking in Goor.

Optimalisatie slibgistingstanks Hengelo

Vanuit het project Biogasveiligheid zijn de resterende maatregelen aan de SGT's in Hengelo eind 2017 in een separaat project ondergebracht. Dit vanuit het belang van efficiënte bedrijfsvoering en het kunnen combineren van werkzaamheden met diverse noodzakelijke vervangingsinvesteringen in Hengelo. Aangezien het werken aan de SGT's een grote impact heeft op de reguliere bedrijfsvoering, worden de werkzaamheden in samenhang met fase 2 van project Energiefabriek opgepakt.

In 2018 is de projectscope en het benodigde budget op basis van het definitief ontwerp bepaald. Daarna is middels aanbesteding gekomen tot een bouwteamconstructie, waarin de engineering en de bouw uitgevoerd gaan worden. De 3 SGT's worden alle 3 achter elkaar aangepakt, zodat de bedrijfsvoering zo min mogelijk verstoord wordt. Begin 2019 is het uitvoeringsontwerp door de aannemer in het bouwteam opgeleverd en is daarop een detailbegroting gebaseerd. De start van de werkzaamheden aan de eerste tank wordt in het tweede kwartaal van dit jaar voorzien. De werkzaamheden nemen in totaliteit meer dan een jaar in beslag en kunnen in het tweede kwartaal van 2020 worden afgerond. Deze planning valt samen met die van de Energiefabriek en wordt daarom nauwlettend bewaakt.

Piping & Instrumentation Diagram's (P&ID's)

Het project draagt er zorg voor dat de P&ID's, de schematische weergave van een installatie, voor zowel de rwzi's en rioolgemaal (waterketen) als geautomatiseerde stuwen en oppervlaktewatergemalen (watersysteem) op orde worden gebracht. Dit betekent dat al deze tekeningen de actuele situatie weergeven en voldoen aan de voorschriften die het waterschap aan de tekeningen stelt. Juiste en volledige P&ID's zijn van belang voor het goed inplannen en uitvoeren van regulier onderhoud, registreren van storingen en uitvoeren van projecten op rwzi's, riool- en oppervlaktewatergemalen en stuwen. Vanuit de P&ID's wordt tevens het nieuwe onderhoudsbeheersysteem (Maximo) gevuld ten behoeve van risicogestuurd onderhoud. Voor waterketen zijn de P&ID's van 11 van de 23 rwzi's en 20 van de 110 rioolgemaal inmiddels opgeleverd. Van watersysteem is 60% van het totaal aantal P&ID's opgeleverd. Het project is in het najaar van 2016 gestart en loopt door tot het najaar van 2019.

Persleiding Emmen fase 1

Uit onderzoek is gebleken dat met name de eerste 3,2 kilometer van de persleiding Emmen niet meer voldoet aan de eisen qua betrouwbaarheid onder normale bedrijfsomstandigheden. Vervanging van de persleiding in het bestaande tracé is voor bepaalde delen onmogelijk, vanwege ligging onder bebouwing. Hiervoor is een alternatief tracé bepaald en een kostenraming opgesteld. Het alternatieve tracé is

besproken met de stakeholders en de grondeigenaren. Voor de uitvoering van het werk wordt middels een bouwteam samenwerking met de markt gezocht om maximaal gebruik te maken van beschikbare expertise. Streven is in het derde kwartaal van 2019 het uitvoeringsontwerp klaar te hebben waarna, afhankelijk van verkregen goedkeuring voor het benodigde budget, gestart kan worden met de uitvoeringwerkzaamheden.

Persleiding Borne

Op de rwzi Hengelo worden werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de Energiefabriek en de nieuwbouw van de deelstroombehandeling. Deze werkzaamheden hebben invloed op de persleiding waarin zich de afgelopen jaren een tweetal breuken heeft voorgedaan. Om deze reden moest de leiding worden vervangen en worden verlegd. De voorbereiding hiervoor is middels een bouwteamconstructie met een aannemer opgepakt en de werkzaamheden zijn in oktober 2018 conform planning afgerond.

Persleiding de Pollen – fase 1 en 2

Aanleiding voor het project is de ongewenste lozing van persleiding de Pollen op het vrijval stelsel van de gemeente Twenterand. Omdat de gemeente zorgdraagt voor het transporteren van het afvalwater van het nieuw te ontwikkelen industriegebied Oosterweilanden, is in gezamenlijk overleg besloten de aansluiting van de persleiding de Pollen op de rwzi Vriezenveen nu op te pakken. Aan de gestuurde boring ten behoeve van deze persleiding onder de N36 doen ook een aantal nutsbedrijven mee waardoor de kosten voor alle partijen worden gereduceerd. Vanwege een bezuinigingsmaatregel is besloten het project in 2 fasen uit te voeren. Fase 1 is in het najaar van 2018 afgerond. De voorbereidingen voor fase 2 zijn opgestart en de intentie is om deze fase voor het eind van 2020 afgerond te hebben.

Realisatie procesautomatisering

De rwzi's Hengelo, Enschede en Oldenzaal zijn in de huidige vorm rond 2002 in gebruik genomen na een jarenlange verbouwing. De procesautomatisering (PA) en schakelkasten zijn daarmee tussen de 15 en 20 jaar oud. De leeftijd en het daarmee deels niet meer leverbaar zijn van vervangende onderdelen voor meerdere rwzi's was in 2015 aanleiding een waterschapsbreed onderzoek naar de toestand van Supervisory Control And Data Acquisition (SCADA), PA en de schakelkasten uit te voeren. Hieruit bleek de prioriteit van vervanging te moeten liggen op Hengelo, Enschede en Oldenzaal. Vervanging van de E&PA Oldenzaal volgt na realisatie van Hengelo en Enschede, conform de prioritering in de meerjarenraming.

Realisatie procesautomatisering Hengelo fase 1

Voor Hengelo fase 1 is eind 2018, in afstemming met realisatie van de Energiefabriek, een deel van de PA vervangen. Deze vervanging was noodzakelijk om belangrijke bedrijfsrisico's te beheersen. Na oplevering van de Energiefabriek volgt fase 2 waarin de overige onderdelen van de Elektrotechniek (E) & PA worden vervangen waarna de volledige rwzi weer up-to-date is.

Realisatie procesautomatisering Enschede

In Enschede is afgelopen najaar gestart met de voorbereidingen van de totale vervanging van de E&PA. Onderdeel van deze voorbereidingen was een drietal bedrijfsbezoeken bij Waterschapsbedrijf Limburg, Brabant Water (drinkwater) en waterschap Rivierenland. Deze bezoeken hebben meer inzicht gegeven in verschillende oplossingsrichtingen in organisatie en techniek. Door middel van het uitwerken van een businesscase kan het waterschap een gefundeerde overweging maken voor het toekomstig aansturen van de waterketen. Dit heeft ook gevolgen voor de aanpak van E&PA Enschede, E&PA Hengelo fase 2 en E&PA Oldenzaal.

Renovatie riool de Vierslagen

De voorbereiding voor deze renovatie is opgestart. Er wordt een inventarisatie uitgevoerd om de exacte werkzaamheden en de randvoorwaarden vast te stellen. Tevens worden er gesprekken gevoerd met de stakeholders. Het ontwerp is naar verwachting in juni 2019 gereed waarna de uitvoering in december 2019 afgerond kan worden.

Renovatie rioolgemalen A37 industrieterrein, Erica, Wachtum, Klazienaveen en Slagharen

De rioolgemalen A37 industrieterrein, Erica, Wachtum, Klazienaveen en Slagharen zijn zowel elektrotechnisch als werktuigbouwkundig verouderd waardoor de bedrijfszekerheid in het geding komt. Ook voldoen de gemalen niet aan de huidige stand van de techniek en de CE-normering.

De werkzaamheden voor de renovatie van rioolgemalen A37, Erica en Wachtum zijn eind 2018 als 1 cluster aanbesteed. De uitvoering van deze werkzaamheden is gestart en in de zomer van 2019 worden deze werkzaamheden afgerond. De voorbereidende werkzaamheden voor de renovaties van rioolgemalen Slagharen en Klazienaveen zijn naar verwachting in de zomer van 2019 gereed. De uitvoering van de maatregelen zal in de 2e helft van 2019 plaatsvinden en resulteert in energiezuinigere, veilige en betrouwbare rioolgemalen.

Risico Gestuurd Onderhoud (RGO)

Om onze primaire taak, het uitvoeren van het beheerproces van de waterketen en het watersysteem, goed uit te kunnen voeren is het van belang dat onze “assets” in een juiste functionele staat verkeren. Hiervoor is tijdig en juist onderhoud nodig. Met dit project implementeren we de systematiek om dit onderhoud op basis van risico in opdracht te kunnen geven. Hierbij wordt ook het te volgen werkproces en de inrichting van het ondersteunende onderhouds- en beheersysteem, Maximo, meegenomen.

Conform planning is eind 2018 de nieuwe – gebruikersvriendelijker – versie van Maximo in gebruik genomen. Dit deel van het project is daarmee afgerond en overgedragen aan de lijn. Het verder vormgeven van het RGO wordt in afstemming met het traject Assetmanagement opgepakt. Hiervoor wordt de afronding van Klein Vechtstromen binnen Assetmanagement (april 2019) afgewacht.

Variantenstudie nieuwbouw rwzi Tubbergen

De opdracht voor het updaten van de variantenstudie is verstrekt en de voorbereiding is opgestart. Naar verwachting wordt de variantenstudie in juli 2019 afgerond met een voorstel voor een definitieve keuze, inclusief bijbehorende kostenraming.

Programma 3: Besturen en Organiseren

3.1 Flexibele en adaptieve organisatie

Waterschap Vechtstromen wil een organisatie zijn die vanuit haar kerntaken maximale maatschappelijke waarde levert in een omgeving die sterk verandert. Binnen dit doel draagt het team Projecten de zorg over de realisatie van de volgende projecten:

Digikompas – E-facturatie

In 2011 formuleerden de waterschappen hun dienstverleningsmissie: “Waterschappen stellen de vraag van burgers, bedrijven en belangengroepen centraal en richten hun dienstverlening hierop in”. Het doel is om haar burgers en bedrijven in staat te stellen om op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier, digitaal zaken te doen met de waterschappen. Eén van deze ontwikkelingen is elektronisch factureren. Op grond van een EU-richtlijn, in ons land verankerd in de Aanbestedingswet, zijn overheden met ingang van april 2019 verplicht e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken. Naast deze verplichting levert de software, die hiervoor is aangekocht en wordt geïnstalleerd, ook efficiency op in het proces.

Huisvesting

Het project “Modernisering Huisvesting” bestaat uit een aantal deelprojecten welke hieronder nader worden toegelicht.

Inrichtingsplan werklocaties

Het concept-inrichtingsplan voor de aanpassing van onze werklocaties is vastgesteld. Het concept wordt op dit moment verder uitgewerkt. Streven is dat in de loop van dit jaar de eerste deelplannen op de markt gezet kunnen worden. Een complicerende factor in dit traject is het feit dat een deel van onze locaties te maken heeft met een overschot aan capaciteit. Om die reden wordt het scenario onderzocht om de locaties Vriezenveen en Hardenberg samen te voegen op de locatie Hardenberg. Uit een haalbaarheidsstudie is gebleken dat deze combinatie mogelijk is. Momenteel wordt een businesscase voorbereid op basis waarvan in het derde kwartaal van 2019 definitieve keuzes gemaakt kunnen worden.

Meubilair

Voor het meubilair heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Er is een proefopstelling gerealiseerd in het gebouw in Almelo. Vanaf medio 2019 wordt het meubilair, in afstemming met de bouwkundige aanpassingen in de diverse gebouwen, op al onze werklocaties worden geplaatst.

Audiovisuele middelen

Ook hiervoor heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Enkele voorzieningen zijn inmiddels gerealiseerd. De overige maatregelen worden, eveneens in samenhang met de aanpassingen in de gebouwen, vanaf medio 2019 gerealiseerd.

Installaties gebouwen

Er ligt een taakstelling om op een meer duurzame wijze ons gebouw te beheren. Het energiegebruik, met name met betrekking tot verwarming en koeling, speelt daarbij een belangrijke rol. Om die reden is opdracht gegeven aan een externe partij om ons te adviseren over de maatregelen die we op dit terrein het best kunnen nemen. De uitvoering zal voor een groot deel in 2020 plaatsvinden.

Toegangsbeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen, BIWA)

De wensen op dit gebied lopen uiteen. Het buitenhouden van onbevoegden hierbij is één aspect. De wens van de mensen die er moeten werken om zo eenvoudig mogelijk (zo weinig mogelijk verschillende sleutels) overal binnen te kunnen komen een ander aspect. We verwachten in de tweede helft van dit jaar de aanbesteding te kunnen starten.

Netcentrisch werken

In 2018 is de netcentrische werkwijze ingevoerd in de crisisorganisatie. De implementatie is gestart met een nulmeting. Vervolgens is het project van start gegaan met het beschrijven van nieuwe processen en is aan het CMT voorgelegd om akkoord te gaan met het voorstel voor een nieuwe crisisorganisatiestructuur met daarin ook nieuwe rollen, waaronder die van Informatie Coördinator (ICO). Na vaststelling van de nieuwe structuur is gestart met de werving voor de nieuwe rollen met aansluitend een uitgebreid opleidings- en trainingsaanbod. Een drietal uitgebreide oefeningen was de opmaat voor de zogenoemde Go-Live-oefeningen die in oktober en november 2018 hebben plaatsgevonden. Hierbij heeft het Instituut voor Fysieke Veiligheid beoordeeld of wij voldoen aan de criteria om daadwerkelijk de netcentrische werkwijze te mogen hanteren bij crises en om daarbij het landelijk crisis management systeem LCMS te mogen gebruiken. In december is daarover een positief advies uitgebracht en vanaf 14 januari 2019 werkt het waterschap tijdens crises volgens de netcentrische werkwijze. Het jaar 2019 wordt gebruikt voor verdere borging van deze werkwijze, onder meer door middel van trainingen en oefeningen.

Upgrading CODA

In 2018 is de leveranciersondersteuning voor ons financieel systeem Coda v12 (CODA) gestopt. Dit vormt een risico voor de continuïteit. Daarom is in 2018 gestart met de voorbereiding van een update naar versie 14. Aangezien de support voor de aan CODA gekoppelde scan- en herkenmodule Kofax in 2019 ook afloopt, is ervoor gekozen om de update van CODA, die gepland was op 18 december 2018, uit te stellen. Dit gaf ons de mogelijkheid om aansluiting te zoeken met project Digikompas – E-facturatie en de vervanging van Kofax integraal op te nemen. Hierdoor wordt het afbreukrisico op het financiële proces verkleind.

Aanvullend zetten we in op optimalisering van het inkoop- en facturatieproces. Dit is een belangrijke stap met het oog op de digitale ontwikkelingen, die ons naar de toekomst meer efficiency zal opleveren. De invoering van CODA, inclusief de vervanging van Kofax, staat gepland voor het tweede kwartaal 2019.

Vervanging Koeling Datacenter

Het dagelijks bestuur van het waterschap heeft haar ambities uitgesproken in de Digitale Visie Vechtstromen: 'Verbonden, Intelligent en Modern Vechtstromen' en de 'optimalisatie dienstverlening'. Het primaire proces wordt waar mogelijk steeds verder geautomatiseerd en kantoorautomatisering maakt het mogelijk om ons werk te doen.

De servers die al onze data opslaan en bewaken, staan in ons beveiligde datacenter in Almelo. Om bedrijfscontinuïteit te bewaken heeft het datacenter voldoende koeling nodig. De huidige koeling in het datacenter is inmiddels technisch afgeschreven. Uit onderzoek is gebleken dat naast de koeling ook de (elektrische) energievoorziening en de brandblusvoorziening vervangen moeten worden. Het datacenter verplaatst naar een andere ruimte en deze ruimte moet worden ingericht. De deadline is gesteld op eind 2019 en het project bevindt zich in de voorbereidende fase.